

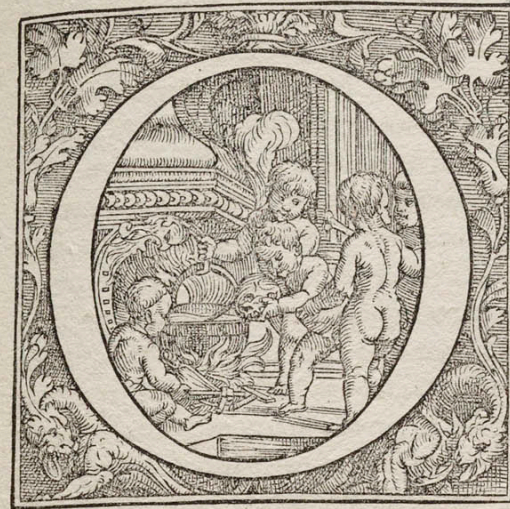
tur, ac peculiari ipsius tranverso ligamento longa sectione diuiso, ad insertionem usque musculus ille ducetur. Caterum iam opportunum est, & anteriores tibiae musculos aggredi, atque hic omnium primum tranuersum ligamentum sectione per longum facta diuidere conuenit. In quo opere magna tendinum congeries sese exhibebit, quorum (ut singulos ordine intuearis) primum tendinem attolles, pedem mouentium sexti. Huius musculi caput aliorum musculorum modo, ab exortu liberatum, ad insertionem usque ducendum est, quod mediocri sit negotio, si utrinque musculi latera ab ipsi connatis cultello aut nouacula diuiseris. Post hunc totus sese ostendit quatuor digitos extendens musculus, una cum portione illa, quam nonum pedem mouentium recensui. Vbi hic à tibia liberatus ad insertionem ductus erit, is aggredietur qui pollicem extendit, quem similiter à tibia liberatum ad insertionem ducere expedit. Superfunt in tibia duo pedis motibus famulantes muscoli, qui fibulae exporriguntur. Horum sectio à ligamenti tranuersi inter calcem & fibulam positi dissectione inchoabitur, & deinde tendinibus eleuatis, uniuersum musculorum corpus à fibula dirimetur, ut postmodum ipsorum insertionem liquidò uideas, ac demum musculos, qui superiorem pedis sedem occupant, suis principijs liberatos ad insertionem perducas, atque ita uniuersae musculorum fabricae unam nunc mecum summam manum imponas, ac ligamentorum quae adhuc reliqua sunt naturam species. Atque horum omnium administratio proprium nihil, aut peculiare exigit. Si enim iam ligamenta ex latere ossis sacri, ubi quintum os sexto committitur, prodeuntia inspexeris, una cum membrana pubis ossis foramen occupante, integrum erit ilium os à sacro, impetu abruptum, & commissuram ambiens ligamentum simul cum cartilagineis ligamentis intueri. Mox ad coxendicis articulum accedens, orbiculatim illum ambiens ligamentum acutiori cultello tranuersim diuidito, atque eius crassitiem, sed praecipue ortum & insertionem, inspicito. Si modo femur in exteriora modice duxeris, ex acetabulo ipsius caput elabatur, & teres ligamentum se spectandum exhibebit. Hoc tranuersim dissecto, acetabulum accuratè obseruandum uenit, propter iam commemorati ligamenti insertionem, & id ligamentum quod sinum augere diximus. Priusquam uerò genu ligamenta administrentur, opportunum est perpendere, anteriori articuli sedi praeter patellam, cum extendentibus tibiam tendinibus nullum ligamentum praeponi. Id enim ubi constabit, exterius ligamentum à femoris capite liberatum ad fibulam deduces. Post hoc internum quoque à femoris interno capite liberatum, similiter uersus anteriora tibiae dissecabis. Posterioris uerò regionis ligamentum opportunè à tibia dissectum, ad ipsius in femur insertionem perducas. Diuiso postmodum ambiente articulum ligamento, in latus tibiam postmodum reflecte, ac cartilagineum huius articuli ligamentum ad amissum expendito, & cartilagineas tibiae ossis sinum augentes, ab articulo acutiori cultello adimito. Ligamenti, quod tibiae fibulam alligat, natura, si ad commissuram id diuidatur, citra negotium conspicitur. Membrana quoque isthaec ossa, quae inuicem distant, intercedens, sese iam citra ullam sectionem offert. Tranuersa omnia modo dissecta sunt, atque iccirco superest duntaxat fibulam à tibia dirumpere, & ligamentum ambo ossa colligas inquirere: dein acutiori cultello fibulam à talo, & postmodum à tibiae osse talum liberare. ita enim duo sese offerunt tali ligamenta, cartilaginis specie donata. Duo autem reliqua disces, si cultello talum ab osse cymbam imitante diuiseris, & à calce talum abraueris: quod difficulter, idque nisi acuto cultello perfeceris. Ad hunc modum reliqua pedis ligamenta aggredieris, nempe ipsi secundum ossium commissuras circumsectis. Quam uerò concinne haec omnia à Natura sint formata, ex cuiusque ossis usu, & generali ligamentorum facultate, cuius notum esse arbitror. Quapropter neque hic, neque alias saepius ad summi rerum Opificis encomia digressus sum, ne eadem semper aut de musculis aut ligamentis repetenti, in nimiam molem haec excrescerent. Praecipue quum nihil facilius sit, quam prolixè in usus enarrationem excurrere, si modo actio à me semper descripta non lateat.

ANDREAE VESALII BRUXELLENSIS. DE HVMANI CORPO-

RIS FABRICA LIBER TERTIVS, QVO VENARVM ARTERIARVMQUE PER UNIVERSUM CORPUS SERIES DESCRIBITUR, & PECULIARES IPSI FIGURAE, QUIBUS CONVENIUNT CAPITIBUS PRAEPONUNTUR.

QVOD VENA, ET QVAE IPSIVS SVB-

stantia & usus. Caput I.

ostendit
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.
hanc s. 7. h.

SSIVM musculorumque historia superioribus libris enarrata, proximum uidetur, uenarum arteriarumque per uniuersum corpus distributionem aggredi: siquidem Galenus in primo de Administrandis sectionibus libro, hunc in Anatome discenda ordinem obseruandum rectè praeciperit. Nam alius fortasse earum partium, quae peritonaeo & costas succingente membrana & caluaria continentur, descriptionem, non uenarum modo ac arteriarum, uerum & neruorum quoque descriptionem oportere necessariò praecedere, haud inepte arbitrabitur, quod absque earum partium notitia, omnis de uenis, arterijs & neruis sermo tam difficilis futurus sit, ut ego nequaquam improbauerim hunc librum, & quartum qui neruis dedicabitur, quintum quoque praesentem anteire. atque id maximè, cum quis sectionum prorsus rudis in istos libros primum inciderit, & non in nostra Epitome uel obiter sese exercuerit. Ne tamen longius in praesentia à Galeni & ceterorum qui ipsum praecessere dissectionis professorum placito declinem, hunc librum uenis arterijsque consecrabo, à uenis, quod plures sint, atque arterijs magna ex parte insertantur, sumpto sermonis exordio, liberaque sententia lectori in nostris libris transponendis relicta. Vena igitur pars est instrumentaria, teres, fistulosa, inftar cauata, & uniuerso corpori sanguinem partes nutriturum una cum naturali spiritu insigniter (si quis modò sit) caliginoso deferens. Haec unica peculiari propriaue constat tunica, quae colore, crassitie & forma, membranarum respondet, sed aliàs ab illarum natura plurimum distat. Membrana namque simplex ac similare corpus censetur, & omni ex parte quomodo, cunquē discerpatur, perpetuò membranarum nomen retinet. Venae autem tunica, corpus est instrumentarium, ex similibus partibus, fibris uidelicet, coformatum. Quemadmodum enim membranae musculorum tendines, ferè unico fibrarum genere intextuntur, atque hac occasione non in similiarium, sed instrumentarium partium classem reponuntur, ita uenae tunicae triplici fibrarum genere constituitur. Huiusmodi fibrae Graecis *idæ* nuncupantur, & substantia quidem, forma, & colore musculorum fibris respondent, actione autem plurimum ab illis uariant. Haec enim carnea musculorum substantia obstat, arbitrario: illae uerò nulla carne impletae, naturali motui praeficiuntur. quippe ut motus è nostro arbitratu pendentes, fibrarum in musculis auxilio perficimus, sic naturales motus uniuerso corpori subserviunt, fibris quibusdam obeuntur, quae organis toti corpori famulantibus intertextae sunt. Quamquam naturales motus non omnes, sed materiae duntaxat alicuius attractio, retentio & expulsio, huiusmodi fibrarum adimpleatur. Voco autem in praesentiarum uim attractricem, retentricem & expultricem, non quae singulis partibus ad sui nutritionem à Natura est ingenua, sed quae quaedam corporis partes commune uniuerso corpori munus praestant. Etenim prorsus alia censetur attractio cibi per stomachum in uentriculum, & sanguinis è caua uena in dextrum cordis sinum, & aeris ex arteria uenali in sinistru cordis sinum, & seminis in uterum, & sanguinis in uenas, & spiritus in arterias, quam attractio, cuius beneficio partes illae nutrimentum sibi familiare, & quo priuatim aluntur, ad sese pelliciunt. Rursus longè alia excretrix facultas est, qua uentriculus cibum à se coactum in intestina propellit, & qua rursus intestina superiora eundem in inferiora protrudunt, & qua cor sanguinem in pulmones ac uitalem spiritum simul cum sanguine impetu per corpus ruente in magnam arteriam mittit, & qua sanguinem una uenae pars in subsequenter continuo deriuat, & qua uterus foetum & uelica urinam excernunt: quam ea sit, qua nunc dictae partes proprii nutrimenti recrementa à se abigunt. Ad haec, prorsus alia putatur cibi potusque in uentriculo, & foetus in utero, & urinae in uelica, & sanguinis in uenis, & spiritus in corde

Quid tertio li
bro docendū.

Quid uena.

Vene corpus
in quo à mem
brana dissec
ratur.

Fibrarum quae
naturalis mo
tui praesunt,
ab his quae ar
bitrario famu
lantur differ
rentia.